

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Præstantia Gratiae Dei & Felicitate Hominis eâ donati Considerationes XXXVII.

Lamparter, Heinrich

Monachii, 1657

XXVIII. Cum Gratia beatitudinem, qualis in hac vita potest, haberi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46645](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46645)

que omnis, qui bibit ex aqua hac felicitatis terrenæ, sitiet iterum: qui autem biberit ex aqua, quam ego dabo ei, non sitiet in æternum. Gratia sola est aqua illa, quæ sitim terrenorum extinguit. Domine, da mihi hanc aquam, ut non sitiam, neque veniam huc haurire. Ioan. 4.

CONSIDERATIO XXVIII.

Cum Gratia beatitudinem, qualis in hac vita potest, haberi.

1. **Q**ui te beatorum dicunt, ipsi te decipiunt. Isa. 3. Omnia cupiunt esse beata: huc tendit omnis omnium propensio & operatio. In quâ nam autem re, vera hominis beatitudo consistat, plurimum à sapientibus disceptatum est olim, & erratum luculentissimè. Sed nec hodie in ea designanda, & sectanda pauciores leuiorésque errores, apparent ex diuersis hominum studijs. Vnusquisque propriam sibi felicitatem animo fingit, ac si veram fortè

CONSIDERATIO XXVIII. 233

te agnouerit, non aptis tamen sæpe vijs
 ad eam contendit; hoc ipso à vera feli-
 citate deflectens, & alia, quàm sit, in re
 illam constituens. Etenim beatitudo
 est summi, quod quisque consequi pos-
 sit, boni securæ possessio: istâ lætantur
 & contenta sunt omnia: istam conser-
 uare, perficere, multiplicare nituntur.
 Quòdnam igitur est summum bonum,
 quod homo in hac vita (nam de altera
 iam non loquimur) possit consequi, si
 quod est extra Gratiâ Dei? Dicunt,
Vita iucunda sibi sufficiens. Sed parùm
 sincera est ea iucunditas, quam gladius
 è tenui filo impendens quouis momen-
 to incidet. Si autem etiam coniuncta
 cum peruersa voluntate, fugienda po-
 tiùs, quàm optanda est; nec proinde
 verè iucunda, quia homini apta non est.
 Deinde quænam hæc vita iucunda?
 1. Non ea, quæ in corporis incremento
 & propagatione consistit: quia hæc vi-
 ta est lignea, & pulchrior in quercubus.
 2. Nec ea, quæ in *voluptate sensuum*:
 quia brutis, ad cultrum natis, eam na-
 tura

dura indulfit, ne aliàs conseruationem,
 & propagationem sui, in vsum reip.
 mundanæ, omittant. Sin afferas dele-
 ctationem, quæ in contemplatione rerum
 à sensu doctarum consistit, est ea qui-
 dem humanior, & mentis aliquid ha-
 bet: sed si non tendit ad operationem,
 propter quam Deus eam concessit, non
 immeritò dicetur esse Voluptas bruto-
 rum rationalium: éstque voluptati-
 bus brutis absurdior; nam eæ finem
 suum habent; sed ista nobilissimum
 honoris & amoris Diuini semen im-
 probè sine fructu spargit in auras, con-
 tenta sterili tiullatione intelligentiæ,
 manifesta luxuria spiritali. Denique
 omnis voluptatis, etiam castæ & ordi-
 natæ sensus angustus est admodum,
 nec latitudinem habet insignem, quæ
 sufficiat homini. 3. Sicut & illa *Sereni-
 tas animi*, à turbationibus, auersationi-
 bus, & indignitatibus liberi, atque su-
 pra omnes casus positi, quam aliqui
 meditantur, non est sufficiens ad beati-
 tudinem. Quia & supra vires nostras
 con-

constituta videtur, vt obtineri non possit, quantumuis cogitata; vel si obtenta sit, retineri; & sua teneritudine amplitudinem, sua languiditate vigorem non explet mentis humanæ; cui sola conscientia pulchrorum conatuū, licet impeditorum, præbet longè purius ac solidius gaudium. 4. Minus etiā felicitatis habet vita, quæ multis laboribus *opes, famam, honores, gloriam* quærit. Quia totus hic apparatus fallax, fugitiuus, nec noster est; & iucundiùs ferè quæritur, quàm possidetur. 5. Errauit & ille, qui collocauit beatitudinē in *bona constitutione fortunarum, & corporis, cum facultate effectrice & conseruatrice eiusdem.* Nam & ea bona infra hominem, & facultas eorum effectrix, & conseruatricis supra hominem sunt. Si addas *animi bona*, dices aliquid, sed absque Gratia Dei vera animi bona nulla sunt. Etenim vt corporis, ita & animi bonum agnoscitur è sanitate, pulchritudine, robore, vigore. Corpus sanum est, si absque morbo, cum assuetudine

tudine rerum: pulchrum, si par laboribus, cum iucunditate aspectus: robustum, si cum viribus magnum & agile: viuudum, si sensum & gustum habeat cibi somnique. Sic animus bene habet, si sanus à vitiosis affectibus, si exornatus vero decore virtutum, si fortis & agilis ad omnia vitæ honestæ munia, si denique sensum habeat honesti solatij & voluptatis internæ. Talem autem facit sola Gratia Dei. Hæc sanat & ornat, hæc robur & lætitiâ affert: hæc nihil admixtum habet vanitatis & fallaciæ; nihil malorum moralium; naturalia verò conuertit in bonum: bona autem, quæ congruunt vitæ præsentis, vbertim parit & conseruat; nec ipsa potest auferri nolenti. Quin & in sublimiorem statum nos euehit, ac perficit accessu ad Deum. Hæc denique magis magisque multiplicat ac diffundit seipsam, non tuendi sui necessitate, vt auaritia; sed suæ nobilitate ac fecunditate naturæ, vt lumen. Verbo; nullum bonum est maius, quod in hac vita possit acquiri;

quiri;

CONSIDERATIO XXVIII. 237

quiri; nullum quod iucundius ac securius possideri. Quicumque igitur alia re beatum te dicunt, popule meus, ipsi te decipiunt. *Beatus populus, cuius Dominus Deus eius.*

II. *Regnum Dei intra vos est. Luc. 17.* Nihil ita desiderant homines, ut regnare; regnandi causam patiuntur, & faciunt omnia; & omnes aliquid sibi sumunt, aut parant imperij. Nam & seruus vult imperitare conseruis, & ancilla maior ancillulis. Qui hominem, cui imperet, non habet, comparat sibi castellum, aut catum. Quos autem prouincijs imperare contingit, suspiciunt veluti collocatos in fastigio felicitatis humanæ. Quia reperitur in ea fortuna libertas agendi quidlibet, cum copia rerum omnium, siue ad splendorem, siue ad voluptatem, siue ad bonitatem. Est unde benefacias alijs; ubi explices animi tui desideria, & cogitationes præclaras; quo bene merearis non de præsentibus tantum, sed etiam de posteris; multa egregia instituas in utilitatem

tem

tem publicam, & gloriam Dei; maxima merita congeras in vitam æternam; denique regnare diuinum quid esse videtur. In regno igitur erit summi in hac vita boni possessio. Sed infinita Sapientia, vtique optabilem præ omnibus vitam actura in carne, regnum terrenum despexit; & veræ beatitudinis etiam in hac vita compotes factura, docuit orare, vt regnum Dei adueniat. Imò, inquit, si vestrâ felicitatem agnoscitis, *regnum Dei intra vos est*. Non esca & potus, non imperium & libertas agendi quæcunque, *sed iustitia, & pax, & gaudium in Spiritu Sancto. Rom. 14.* Nam in regno terreno plurima esse, quæ iucunditatem diluant, securitatem incidunt, sufficientiæ defint, libertatem impediunt, ostendunt cubilia curarum, negotiorum tumultus; voluntantia periculorum ac suspicionum, ceu vespertilionum, examina; successus fallaces; impedimenta conatum, orta vnde minimè debuerunt; malignitas redidita pro beneficijs, consilia malefida;

CONSIDERATIO XXVIII. 239

nunquam suum esse; nihil ex genio, sed
 omnia facere ex persona; auaritia nu-
 tuum & interpretationes malignæ; tæ-
 dia rerum, animi languor, appetitus in-
 cõditi, pericula vera salutis æternæ.
 Ut meritò censeas regnum terrenum
 potius miseriarum, quàm bonorum
 congeriem, ac beatitudinem esse. Sed
 regnum Gratia*e* Iustitia est, qua mens
 tam in seipsa, quàm erga Deum & ho-
 mines rectè se habet. Ex quo prouenit
 Pax diuina prorsus, *qua exuperat omnem*
sensum. Philip. 4. & continet copiam
 omnium desiderabilium. Ex pace Gau-
 dium in Spiritu Sancto, cui omnia gaudia
 mundi conferri non possunt. Sunt hæc
 initia felicitatis æternæ, crescuntque
 donec in eam vertantur: ubi consum-
 mata erit iustitia, Pax immensa, Gau-
 dium infinitum. Sed absque Gratia sunt
 omnia contraria inter bona quacun-
 que. *Domine Deus, amorem tui solum,*
cum Gratia tua mihi dones, & diues sum
satis. nec aliud quidquam ultra posco.
orabat S. P. Ignatius.

III, Beati

III. *Beati estis, cum maledixerint vobis homines. Matth. 5.* Quia suos inter aduersa Dominus dicit beatos, non solum fore, sed iam esse; discimus non ita de huius vite beatitudine sentiendum esse, sicut de æternæ. Nam in hac verum est dictum S. Ambrosij 2. *Offic. 6. Non in passione* (addo ego, nec sine passione & ærumna) *esse, sed victorem esse passionis, nec frangi temporalis metu doloris, beatum est.* Et quomodo beatum? quia hæc vita militia est; militiæ finis, adeoque summum bonum, victoria. E victoria verò nascitur animi libertas, principatus, tranquillitas & lætitia; cum rerum terrenarum generoso, qualis est beatorum spirituum; non fastuoso & mendaci, qualis est stoicorum, contemptu; quo mens expeditur sensuum clavis, & in debitam sibi magnitudinem aucta, supra omne corporeum & mutabile, diuinorum fit compos; in altitudine sapientia, suavitate conscientia, ac sublimitate virtutis.

Hæc

CONSIDERATIO XXVIII. 241

Hæc autem Victoria solius est Gratia, cuius interim hic primus est quæstus, *Pietas cum sufficientia* quadam animi, ac delibatione regni cælorum, nihil extra illud petentis. Tum pax & tranquillitas interna virium animæ: consolatio & voluptas cælestis; exauditio petitionum prompta & facilis, cum expletione copiola desideriorum sanctorum; plurimi fauores à Deo & beatis; clarior Dei se amantis cognitio, & tantum non apertus intuitus in omnibus rebus, & euentis; protectio singularis, qua manifestum fiat omnibus, eum tractari vt charissimum filium; denique pignus spiritus, quo redditur securus de non amittenda, sed implenda sibi hac felicitate in cælo. An non ista sunt inchoatio quædam vitæ æternæ, & vt S. Ambrosius loquitur, quasi reparatæ quædam liba naturæ, verissimæque beatitudo viæ, qua maior esse non potest, donec in altera, Summo Bono perfectè vnitus, homo consequatur per Gratiam, quidquid Deus habet

M

per

per naturam, similis ei factus per omnia? Eia Domine IESU, da nobis hic tuos pariter, & nostros hostes vincere cum Gratia tua, vt in æternum tecum gaudeamus in gloria.

CONSIDERATIO XXIX.

*Gratiam esse participationem
Naturæ Diuinæ.*

Vidimus effectus Gratiæ in hac vita: qui sint in altera, in cor hominis mortalis nondum ascendit, nec licet hominibus loqui. Quid ergo rei tandem est Gratia, quæ tam admirabilia facit?

I. **M**axima & pretiosa nobis promissa donauit, vt per hæc efficiamini Diuinæ consortes Naturæ. 2. Pet.

1. SS. Patres ac Theologi locum istum de Gratia Dei accipiunt, quæ, ipsorum iudicio, nos luce supernaturali illustratos, effert supra proprios terminos naturæ, & deificatos collocat in ordine, ac statu Diuino. Maxima res est hæc. Omnes naturæ suum gradum, & locum habent